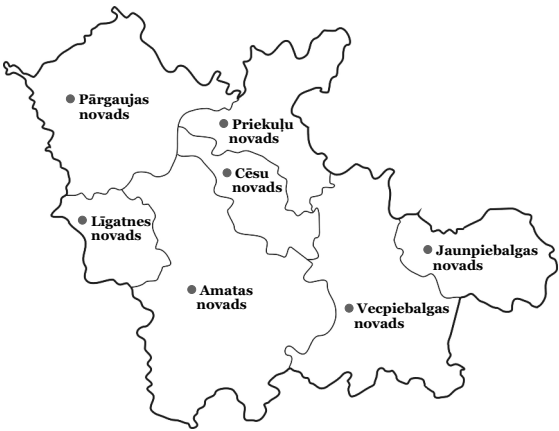

IEVADS

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija norādījusi, ka pašvaldību kā atsevišķas valsts pārvaldes sastāvdaļas darbības jēga ir uzticēto autonomo valsts pārvaldes funkciju izpilde, kas atbilst pašvaldību vietējiem apstākļiem un attiecīgās pašvaldības iedzīvotāju interesēm. Tas nozīmē, ka atbildīgs par iedzīvotāju vajadzību definēšanu un pārstāvēniecību ir katras pašvaldības vēlētais orgāns – dome. Tieši tā arī pieņem lēmumus, kā tērēt nodokļu maksātāju naudu.

Viens no jūtīgiem jautājumiem reformas sakarā, tātad arī priekšvēlēšanu laikā ir esošās pašvaldību struktūras reorganizācija, optimizācija, kas agri vai vēl novedīs pie štatu samazināšanas.

Tāpēc “Druva”, turpinot priekšvēlēšanu rakstu sēriju, šoreiz iedziļinājās partiju programmās, pētot, kā tās sola turpmāk organizēt pašvaldības darbu, kā arī lūdzot atbildēt uz pāris jautājumiem.

Sola plašu sabiedrības iesaisti

Iepazīstot partiju programmas, kas rodams Centrālā vēlēšanu komisijas mājaslapā, redzam, ka divas partijas – Latvijas Zaļā partija un Jaunā Saskaņa – savās programmās neko nav minējušas par to, kādu viņi redz pašvaldības pārvaldes modeli.

Pārējās šiem solījumiem izvēlējušās atšķirīgas vietas. “Kustība “Par””, “Progresīvie” (PAR) tos likuši tieši programmas vidū, Jaunā konservatīvā partija (JKP), “Latvijas attīstībai” (LA) un politiskā partija “Latvijas Reģionu Apvienība” (LRA) – sākumā, bet Nacionālā apvienība “Visu Latvijai!” – “Tēvzemei un Brīvībai/ LNNK” (NA), Jaunā VIENOTĪBA (JV), VIDZEMES PARTIJA (VP) un LATVIJAS ZEMNIEKU SAVIENĪBA (LZS) – programmas beigās. Iespējams, tas neliecina par prioritātēm, varbūt vieni vispirms grib sakārtot pārvaldību, lai tad jau jauniem spēkiem ķertos klāt pārējām jomām, bet citi vispirms gatavi risināt citu jomu sakārtošanu, lai beigās ķertos pie pārvaldības.

Centralizācija vai decentralizācija

Tas ir aktuāls jautājums, un šobrīd

ikdienas sarunās ir zināma neskaidrība, kā tad būs: vai turpmāk pašvaldības pakalpojumi būs pieejami tikai Cēsīs, vai tomēr kaut kas paliks pagastos. Ir pat dzirdēts apgalvojums, ka pēc vēlēšanām laukos jau vairs nekā nebūšot, nekādas teikšanas, viss tikšot slēgts.

Jāteic, partiju programmās šis jautājums par centralizāciju vai decentralizāciju pārsvarā tiek smalkjūtīgi apiets, jo pilnīgi skaidrs, ka neviens neuzdrošināsies priekšvēlēšanu laikā pateikt, ka kaut kas tiks slēgts, samazināts. Lai gan viens no reformas mērķiem ir mazināt administratīvos izdevumus.

Tomēr tikai divas partijas tieši norāda, ka tiks saglabāta decentralizācija. LZS raksta: *Veidosim decentralizētu pašvaldības pārvaldību, lai novada iedzīvotājiem būtu iespēja saņemt pakalpojumus maksimāli tuvu savai dzīvesvietai.* Vēl skaidrāk savu nostāju deklarē LRA, rakstot: *Katrā vēsturiskajā novadā saglabāsim pašpārvaldes ar savu budžetu un rīcībspēju.* Rodas jautājums, kā to iespējams īstenot, jo tad jau jāsaplābā arī šo novadu robežas. LRA arī sola – *stiprināsim novada pārvaldes modeli, pārņemot Latvijas pašvaldību labāko pieredzi.* Bet ja nu tas būs pretrunā ar pirmo solījumu?

Citas partijas šo jautājumu cenšas formulēt daudz diplomātiskāk, tātad arī neskaidrāk. NA – *Izveidosim profesionālu, atklātu un katram iedzīvotājam pieejamu novada pārvaldi.* VP – *Rīcībspējīga pārvaldība. Atbildīgi un lemtiesīgi pašvaldības speciālisti katrā pagastā. Kvalitatīvi, operatīvi, pieejami pašvaldības pakalpojumi visā novadā.* PAR – *Pārvaldības modelis, kas veidots, vērtējot procesus*

efektivitāti un iedzīvotāju vajadzības, nevis politisko piederību. LA – *Sekmēsīm labu pārvaldību un atklātību pašvaldības darbā, kā arī mazināsim birokrātisko slogu.* LRA – *Nodrošināsim pašvaldības klientu apkalpošanas centru darbību, paplašināsim e-pakalpojumu klāstu.*

Klientu centri, e-pakalpojumi

Vairums partiju sola saglabāt klientu apkalpošanas centrus, uzlabot to darbību. Vairākas savās programmās arī sola uzlabot, pilnveidot pašvaldības e-pakalpojumus, veicināt iedzīvotāju digitālās prasmes, bet vai tas nenonāk pretrunā ar vēlmi saglabāt pārvaldes, klientu apkalpošanas centrus? Ja arvien vairāk saziņa notiks e-vidē, vai šie centri būs vajadzīgi? Ja nedēļā tur iegriezīsies daži cilvēki, vai varam runāt par efektīvu pārvaldi, kur līdzekļi netiek tērēti nelietderīgi?

NA – *Pilnveidosim klientu apkalpošanas centrus.* JV – *Saglabāsim un attīstīsim klientu apkalpošanas centrus, attīstīsim e-pakalpojumus.* JKP – *Saglabāsim un stiprināsim klientu apkalpošanas centrus.* LA – *Digitalizēsim pašvaldības pārvaldību, ieviešim datu atvērtības principus, attīstīsim Valsts un pašvaldības vienotos klientu apkalpošanas centrus.* LZS – *Veicinot iedzīvotāju digitālo prasmju pilnveidi, attīstīsim inovatīvus, ērtus un efektīvus pakalpojumus.*

Visām partijām šoreiz uzdevām vienu jautājumu:

Kādu administratīvo pārvaldes modeli novadā redzat pēc četriem gadiem?

Jautājuma ievadā citējām ekonomģeogrāfa Jāņa Turlaja atziņu, ka budžeta nauda pašvaldībās tiek tērēta neproduktīvā pārvaldē, tajā pašā laikā trūkst līdzekļu attīstībai.

Atbildēm bija noteikts apjoms 1100 zīmes, un partiju iesniegto publicējam saņemšanas secībā.

■“LATVIJAS REĢIONU APVIENĪBA”

EGILS KURPNIĒKS:

- Pašvaldības pārvalde ir tieši tik liela un tērē, cik nepieciešams, lai izpildītu valsts normatīvo aktu prasības. Kamēr mēs ar pieciem komisijas locekļiem parastiem uz akta turpināsim norakstīt pastmarkas, katrs novads atsevišķi maksās par darbu nepieciešamām lietojumprogrammām un datu uzglabāšanu un trešdaļu darba laika veltīsim atskaišu sniegšanai, lai pierādītu, ka neblēdāties, nekā nemainīsies.

Pēc četriem gadiem būsīm sākuši runāt par centralizētām

valsts veidotām pašvaldību vadības programmām, kas pašas atbilstoši likumdošanai nodrošinātu automātisku atskaišu ģenerēšanu, kontroli un nepieļautu darbinieku interpretāciju, kur tas nav atļauts.

Visā novada teritorijā atbilstoši labākajām praksēm būs pieejami viedī, ērti risinājumi pakalpojumu nodrošināšanā un vienota pašvaldības mobilā aplikācija ērtākai saziņai ar iedzīvotājiem. Būs pieejami klātienē klientu apkalpošanas centri.

Atsevišķu nodaļu un struktūrvienību darbs būs administratīvi centralizēts, lai darbinieki vairāk laika veltītu tiešo pienākumu veikšanai (policija, sociālais dienests, plānošanas nodaļa, citi).

■“LATVIJAS ZEMNIEKU SAVIENĪBA”

HARDIJS VENTS: - Ir tuvredzīgi apgalvot, ka visās pašvaldībās budžeta nauda tiek tērēta neproduktīvā pārvaldē. Administratīvi teritoriālās reformas pētījumu, kurā izpaužas Turlajs, ir pasūtījis VARAM ar konkrētu mērķi. Tas ir subjektīvs, tendenciozs, nav ņemtas vērā neviena intereses un viedoklis. Tas nav korekts un ir ļoti tālu no realitātes. Iesakau iepazīties ar Latvijas Zinātņu akadēmijas akadēmiķes Raitas Karnītes ziņojumu par šo pašu jautājumu.

Atbildot uz jautājumu, jāsaka, ka par nākotnes pārvaldes modeli spriedis nākamā dome. Manā skatījumā ir lietas, ko var centralizēt, un ir pakalpojumi un jautājumi, kam jādarbojas decentralizēti. Tādām modelim arī ir jābūt. Pamatā naudas līdzekļu trūkums saistīts nevis šaurā skatījumā par pārvaldes produktivitāti vai neproduktivitāti, bet gan ar nepārtraukto valsts attieksmi pret vietējām varām, sākot no politiskās kultūras, beidzot ar finanšu pārdaļi.

■JAUNĀ VIENOTĪBA

AINĀRS ŠTEINS: - Veidojot pašvaldības pārvaldes modeli, par prioritāti izvirzām iedzīvotāju intereses un spēju tās realizēt. Uzskatām, ka vissvarīgākā ir saziņa ar kopienām, ne tikai formāli uzklautot, bet spējā sajūst ikkatra vajadzības. Mūsaprāt, veiksmīgai novada funkcionēšanai jaunajā pārvaldes modelī izšķiroša loma būs vietējo pārvalžu darbībai un to spējai nodrošināt saziņu un informācijas apmaiņu starp kopienas iedzīvotājiem un lēmumu pieņēmējiem. Mēs piedāvāsim un realizēsim administratīvo modeli, kur vietējām pārvaldēm tiks piešķirtas pilnvaras un resursi, lai uzturētu un nodrošinātu saimniecisko un kultūras dzīvi vietējās kopienās, bet atsevišķām funkcijām, piemēram,

būvvaldes, bāriņtiesas, attīstības nodaļas, plānojam attīstīt, apvienojot līdzšinējo novadu labākos resursus un pieredzi. Tādās jomās kā, piemēram, izglītība un sociālais darbs apvienosim intelektuālo resursu profesionālā pārvaldībā, bet pakalpojumu pieejamību nodrošināsim vistuvāk iedzīvotājiem.

■“LATVIJAS ATTĪSTĪBAI”

ELĪNA STAPULONE:

- Mūsu komanda redz, ka pārvaldības modelim jābūt centralizētam ar decentralizētām darba vietām, novēršot funkciju dublēšanos, atvieglojot administratīvo slogu, tādējādi arī samazinot administratīvās izmaksas. Piemēram, grāmatvedība strādā visai novada teritorijai, jo ir spēcīgi speciālisti un dokumentācija digitalizēta, līdz ar to ir labi pārredzama sistēma.

Centralizēta energoefektivitātes pārvaldības sistēma. Energoefektivitātes plāna izstrāde novada teritorijā ar noteiktu pasākumu kopumu energoefektivitātes uzlabošanai un jaunu pasākumu ieviešanai.

Datu apmaiņas digitalizācija - racionālai dokumentu aprites un informācijas plūsmas nodrošināšanai.

Ieviesta vienota metodika un pieeja darba organizācijai, resursu plānošanai, problēmu risināšanai.

na, efektīvai un kvalitatīvai pakalpojumu sniegšanai pašvaldības klientiem. Pašvaldības infrastruktūras, materiāltehniskā nodrošinājuma un transportlīdzekļu funkciju un noslodzes pārskatīšana.

■NACIONĀLĀ APVIENĪBA “VISU LATVIJAI!” - “TĒVZEMEI UN BRĪVĪBAI/ LNNK”

ARTIS MALKAVS: - Apvienotajā Cēsu novadā būs radīts maksimāli produktīvs publiskais sektors, iekonomējot nodokļu resursus un radot iespēju piesaistīt vairāk investīciju novada attīstībai.

Pašvaldība maksimāli nodrošinās visas pamatfunkcijas centralizēti, būs apvienotas (izglītības, finanšu, īpašuma apsaimniekošanas, būvvalde) pārvaldes, kā arī bāriņtiesa, sociālais dienests, municipālā policija un dzimtsarakstu nodaļas. Apvienosies un sadarbosies muzeji, kultūras cen-

Lappusi sagatavojis
JĀNIS GABRĀNS

Projektu finansē
Mediju atbalsta fonds
no Latvijas valsts
budžeta līdzekļiem

MAF
Mediju atbalsta fonds

“Druva” jautā, partijas atbild
Novada pārvaldība partiju skatījumā

Sadarbība ar iedzīvotājiem

Apzinoties, ka vēlēšanu balsis ir svarīgas, partijas neaizmirst arī minēt sadarbību ar iedzīvotājiem.

JV raksta - atbalstīsim vietējo pašpārvalžu veidošanos un līdzdalības budžetu lokālo jautājumu risināšanā. LA - Nodrošināsim iedzīvotāju līdzdalību lēmumu pieņemšanā, tai skaitā ieviešot līdzdalības budžetu. Bet citādi jau rīkoties nemaz nevarēs, jo gan vietējo pašpārvalžu izveidošana, gan līdzdalības budžets ir noteikti jaunajā Likumā par paš-

valdībām.

Partijas sola, ka viņu apņemšanās ir uzklaut iedzīvotājus, ļaut viņiem līdzdarboties lēmumu pieņemšanā, un šo nu gan vēlētajiem vajadzētu atcerēties, kad jaunā dome būs sākusi darbu.

NA - Nodrošināsim sabiedrības līdzdalību lēmumu pieņemšanā. VP - Sabiedrības iesaiste. Dialogs ar iedzīvotājiem, sabied-

rības līdzdalība lēmumu pieņemšanā, novada attīstībā. JKP - Lai veiksmīgi risinātu vietējos jautājumus, regulāri tiksimies ar vēlētajiem un uzklautsim sabiedrības viedokli pirms lēmumu pieņemšanas. LZS - Uzturēsim komunikāciju ar sabiedrību, informējot par aktuālo pašvaldības un valsts darbā, uzklautot iedzīvotāju ieteikumus un iesaistot sa-

biedrību lēmumu pieņemšanā. LRA - Vienkāršosim un nodrošināsim novada vadības un sabiedrības savstarpējās saziņas iespējas. PAR - Pašvaldības iestādes ir atvērtas saziņai ar ikkatru no-
vadnieku. □

Nepopulāriem lēmumiem gatavi

Šobrīd spēkā esošais Likums par pašvaldībām 1.pantā nosaka, ka tas reglamentē Latvijas pašvaldību darbības vispārīgos noteikumus un ekonomisko pamatu, pašvaldību kompetenci, domes un tās institūciju, kā arī domes priekšsēdētāja tiesības un pienākumus, pašvaldību attiecības ar Ministru kabinetu un ministrijām, kā arī pašvaldību savstarpējo attiecību vispārīgos noteikumus.

Toties jaunais likums, kas stāsies spēkā no nākamā gada, 1.pantā nosaka, ka "likuma mērķis ir nodrošināt demokrātisku, tiesisku, efektīvu, ilgtspējīgu, atklātu un sabiedrībai pieejamu pārvaldi katras pašvaldības administratīvajā teritorijā".

Efektīvu, ilgtspējīgu, atklātu un sabiedrībai pieejamu pārvaldi. Tas ir krietni skaidrāks norādījums, kā pašvaldībām strādāt, kādām jābūt prioritātēm. Te var vilkt paralēles ar ekonomģeogrāfa un uzņēmēja Jāņa Turlaja teikto, ka budžeta nauda aiziet neproduktīvā pārvaldē, no kā izriet arī pārējās nebūšanas: sliktais ceļu tīkls, problēmas izglītībā. Tas liek secināt, ka pārvalde tomēr nenotiek efektīvi un ilgtspējīgi.

J. Turlajs norāda, jo mazāka pašvaldība, jo dārgāk izmaksā visu publisko pakalpojumu nodrošināšana. Varam ielūkoties Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas (VARAM) sagatavotajos pašvaldību profilos, kur ailē "Administratīvie izdevumi uz vienu iedzīvotāju" (dati par 2017.gadu) redzam: Amatas novads – 102 eiro (7,9%

no kopējiem izdevumiem); Cēsu novads - 48,1 eiro (3,2%); Jaunpiebalgas novads – 159,2 eiro (12,3%); Līgatnes novads – 119,1 eiro (12,9%); Pārgaujas novads – 105 eiro (6,9%); Priekuļu novads – 117,8 eiro (10,6%); Vecpiebalgas novads – 110,1 eiro (10,2%).

Tieši no jaunā domes sasaukuma būs atkarīgs, kāda tiks izveidota novada administratīvā struktūra, cik tā būs efektīva, cik izmaksās nodokļu maksātājiem.

"Cilvēki varbūt domā, ka administratīvi teritoriālā reforma būs kā brīnumnūjiņa, kur viss pats no sevis notiks. Nē, tas ir tikai ietvars, lai veiktu atbilstošas reformas, kas var dot pozitīvu rezultātu," ir pārliecināts J. Turlajs.

Lai šo pozitīvo rezultātu panāktu, deputātiem nāksies pieņemt arī nepopulārus lēmumus,

tāpēc partiju līderiem uzdevām jautājumu: **Vai esat gatavi ierosināt un atbalstīt arī nepopulārus lēmumus izpildvaras reorganizācijā, lai novadā būtu pārvaldība, kas sniegtu kvalitatīvus pakalpojumus, ko viegli administrēt, lai nodokļu maksātājiem viss pieejams, bet tas prasītu mazākus resursus?** Uz šo jautājumu lūdzām atbildēt tikai – jā vai nē.

Deviņas no desmit partijām atbildēja ar – jā. Kāda gan vēl klāt pievienoja paskaidrojošu teikumu, bet tika skaidri ierakstīts – jā. Tikai VIDZEMES PARTIJA, pat uz atkārtotu aicinājumu sniegt atbildi – jā vai nē – atbildēja, kā mēdz teikt, politikorekti – *Mēs par gudriem lēmumiem.*

Domājam, ka ikviens politiskais spēks ir par gudriem lēmumiem, bet, ņemot vērā, ka no ne-

populāriem lēmumiem izvairīties nevarēs, gribējām dzirdēt skaidru un konkrētu atbildi. Kā jau minēts, dažu partiju pārstāvji, savu "jā" pamatoja, minot argumentus:

- Par nepopulāriem lēmumiem nav jāuztraucas, ja māk izskaidrot un pamatot, tad visiem viss ir skaidrs, jo pašvaldība ir sabiedrības instruments, nevis otrādi. - Kaut arī publiskajai pārvaldei ir jābūt efektīvai, tomēr nauda nedrīkst būt mērķis, bet tikai resurss mērķa sasniegšanai. - Ja ar to netiek zaudēta kvalitāte un pakalpojumu pieejamība cilvēkiem. - Ja tas attaisno izvīrītos mērķus un sasniedzamos rezultātus. □

“Druva” jautā, partijas atbild Novada pārvaldība partiju skatījumā

tri un bibliotēkas.

Būs laba sadarbība ar privāto sektoru un nevalstiskajām organizācijām, iesaiste procesos, atbalstot un motivējot darboties.

Būs nodrošināta visu pakalpojumu pieejamība tuvāk iedzīvotāju dzīvesvietai, saglabājot pagastu pārvaldes kā informāciju centrus ar nepieciešamajiem darbiniekiem.

Iedzīvotājiem būs iespēja tuvu dzīvesvietai nokārtot jebkuru darbību, saistītu ar pašvaldības funkciju nodrošināšanu. Būs ieviesta platforma, kas nodrošina divvirzienu komunikāciju un ļauj iesaistīties un piedalīties diskusijās par iedzīvotāju vajadzībām un plānotajām, realizējamajām investīcijām novada attīstības jautājumos.

■JAUNĀ SASKAŅA

EDGARS MEDNIS: - Tas teiciens, ja nezini ko darīt, tad dari kaut ko, pilnībā attiecas uz Latviju līdz šim esošajām valdībām, kas mainījušas administratīvo teritoriju robežas. Nav nostiprinājusies, pilnveidojusies viena administratīvā teritorija, kā jau tiek plānota nākamā. Domāju, ir ticis realizēts princips: kur baļķi cērt, tur skaidas lec. Jo lielāks baļķis, jo vairāk skaidu. Objektīvai un savlaicīgai situācijas novērtēšanai jaunais Cēsu novads kopā ar Cēsu pilsētu terito-

riāli ir pārāk plašs. Tikai praktiskā dzīve parādīs, vai tam ir arī ekonomiski ieguvumi. Ir matērija un ir antimatērija, un mūsu pārvietošanās laiktelpā ir iespējama gan turp, gan pretējā virzienā. Administratīvo teritoriju ziņā es paredzu atpakaļceļu.

■“KUSTĪBA “PAR!” , “PROGRESĪVE”

IVO RODE: - Mūsu komanda ir drosmīga un nebaidās no sarežģītu jautājumu risināšanas, kā arī ir spējīga organizēt diskusijas ar iedzīvotājiem, lai rosinātu nepopulāru jautājumu risināšanu gan pašvaldības pārvaldībā, gan izglītības un sociālajā jomā. Redzam pašvaldību kā atbildīgu darba devēju, kas īsteno labu pārvaldību un lēmumus pieņem atklāti. Šie principi ietver procesu efektivitāti, regulāru izvērtējumu, atklātu un regulāru saziņu, mobilu un modernu risinājumu ieviešanu, kas attiecīgi samazinātu administratīvās izmaksas. Tajā pašā laikā jāmin, ka arī pašvaldības administrācijā darbinieku skaits samazinātos, piedāvājot pārkvalifikācijas iespējas, jo, piemēram, izglītībā un sociālajā jomā darbinieku trūkst. Pēc četriem gadiem novada pārvaldei jābūt par paraugu citiem, parādot spēju strādāt efektīvi, bet nemazinot pakalpojumu pieejamību gan attālās vietās, gan pa-

gastos un pilsētās. Vēlamies redzēt tā, lai pārvaldes darbu iedzīvotāji atzinīgi novērtē ikgadējās izvērtēšanas laikā.

■VIDZEMES PARTIJA

VALDA ZAĻAISKALNA: - Nepiekrītam J.Turlajam. Neproduktīva pārvalde ir vadības nekompetence vadīt cilvēkresursus, sadalīt pienākumus, motivēt darbiniekus, prasīt pienākumu izpildi, sniegt atgriezenisko saiti.

Pārvaldes modelī sabalansēsim funkcijas ar finansējumu un skatīsim lietu kopsakarības, nevis *exel* tabulu formātā. Efektivitāte nenozīmē lētāk, sevišķi sociālajos, kultūras, citos jautājumos. Nodrošināsim pašvaldības pakalpojumus pilsētās un laukos tuvāk iedzīvotājiem. Cēsīs būs novada politiskā vara un atsevišķi centralizēti pakalpojumi. Veidosim pagastos un Līgatnes pilsētā rīcībspējīgas pārvaldes ar budžetu, cilvēku un tehniskajiem resursiem. Pārvaldes būs pašvaldības acis, ausis un sirds. Kamēr visi iedzīvotāji nevar un neprot strādāt elektroniski, pašvaldībai jābūt sasniedzamai. Iesaistīsim esošo novadu rīcībspējīgos speciālistus novada darbībā. Nodrošināsim zināšanu nodošanu jaunajiem darbiniekiem, garantējot darbu nepārtrauktību. Ievērosim iedzīvotāju privātumu un datu drošību, novēršot Vaives

pagasta pārvaldes reorganizācijā pieļautās kļūdas. Reorganizēsim tikšanos ar iedzīvotājiem, lai noskaidrotu problēmas un sniegtu atgriezenisko informāciju.

■JAUNĀ KONSERVATĪVĀ PARTIJA

RAITIS SIJĀTS, EVA KOLJERA: - Reformas īstenošana atsauca uz novadu deputātu lielajām algām, iespējams, ar to domājot Rīgas domes deputātu atalgojumu, lai gan lauku pašvaldībās atalgojums ierindas deputātiem drīzāk simbolisks - daži desmiti eiro mēnesī. Tagad iecerēts bijušo novadu deputātus aizstāt ar vietējo kopienā izvēlētiem pārstāvjiem, kuru darbs būtu brīvprātīgs. VARAM uzskata, ka vietējai kopienai, kas piedalītos šādā dialogā, jābūt ar vismaz 2000 iedzīvotājiem, kas ir daudz kārt par lielu, jo atsevišķos mūsu pagastos ir tikai ap 500 iedzīvotāju un lielākos pagastos katrāi apdzīvotajai vietai ir savas intereses.

Centīsimies panākt caurspīdīgu pārvaldību un pēc iespējas mazāku birokrātiju, pirmajā vietā liekot visu pakalpojumu pieejamību pat novada tālākajās vietās. Reforma tiek realizēta lielā steigā, daudzas lietas joprojām ir neskaidras un nepārdomātas, tas šobrīd neļauj paredzēt, kādi būs turpmākie pārvaldības modeļi.

Sauklis, ka uz administratīvo resursu rēķina tiks ietaupītas finanses, ir tikai lozungs. Ja vēlamies nodrošināt iedzīvotājiem labākus pakalpojumus, īpaši ietaupīt neizdosies.

■LATVIJAS ZAĻĀ PARTIJA

ARTIS RASMANIS: - Pēc četriem gadiem dzīvē būs ieviesta administratīvi teritoriālā reforma, par kuras ieguvumiem pagaidām vēl grūti spriest. Mēs plānojam izvērtēt, cik efektīvas ir pašreizējās pagasta pārvaldes, tajā pašā laikā stiprināsim nosacīti mazākos novadu centrus. Piemēram, izveidosim reģionālos apkalpošanas centrus, kuros līdzās sociālajiem, komunālajiem un sabiedriskās drošības pakalpojumiem būs pieejamas arī izglītības pārvaldes un būvvaldes speciālistu konsultācijas. Tas nozīmē, ka iedzīvotājiem uz vietām atsevišķās nedēļas dienās būs pieejami arī to speciālistu pakalpojumi, kuri līdz šim bāzējās tikai Cēsīs. Tādā veidā pakalpojums dosies pie cilvēka un kļūs pieejamāks, vienlaikus radot iespēju īstenot nelielu optimizāciju uz cilvēkresursu rēķina. Pašvaldības moto: "Atvērta komunikācija, pieņemto lēmumu skaidrošana un pamatošana sabiedrībai, sākot ar jauniešiem un beidzot ar senioriem."

Lappusi sagatavojis
JĀNIS GABRĀNS

Projektu finansē
Mediju atbalsta fonds
no Latvijas valsts
budžeta līdzekļiem

MAF
Mediju atbalsta fonds